

Πρόγραμμα και Έκθεση

Ερώτηση 13

Απάντηση: Η συνεχιζόμενη κρίση και η αστάθεια στο Κόσσοβο δημιουργούν έντονες ανησυχίες και προβληματισμούς για το μέλλον της περιοχής. Τα πρόσφατα γεγονότα στην Μιτρόβιτσα κατέδειξαν την ανάγκη για την ενεργότερη κινητροποίηση της διεθνούς κοινότητας στην κατεύθυνση της πλήρους εφαρμογής του ιηφίσματος 1244 του ΣΑ του ΟΗΕ και της απομόνωσης όλων εκείνων των δυνάμεων στο Κοσσυφοπέδιο, που σπρώχνουν σε μια νέα στρατιωτική σύγκρουση, σ'ένα τελικό ξεκαθάρισμα λογαριασμών.

Το μήνυμα πρέπει να είναι σαφές και ξεκάθαρο προς όλες τις κατευθύνσεις. Δεν ευνοούμε την ανεξαρτησία ή τη διχοτόμηση του Κοσσοβού. Υποστηρίζουμε την ευρεία αυτονομία εντός των συνόρων της Ο.Δ.Γ. Ενδεχόμενη προσπάθεια για αλλαγή των συνόρων θα οδηγούσε σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις με κίνδυνο για την περιφερειακή ασφάλεια και τη σταθερότητα. Η διεθνής Κοινότητα οφείλει να υπερασπισθεί τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ελευθερίες όλως των πολιτών, ανεξάρτητα θρησκευτικής ή εθνικής καταγωγής και να συμβάλει στην οικοδόμηση μιας πολυεθνικής κοινωνίας. Παράλληλα πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες για την ανασυγκρότηση της περιοχής με τη χρηματοδότηση έργων υποδομής και τη διαμόρφωση αντιπροσωπευτικών δημοκρατικών θεσμών.

Αυτός είναι ο μόνος δρόμος που θα οδηγήσει στο ξεπέρασμα της κρίσης. Αυτή είναι η πολιτική αρχών που ακολούθησε η Ελληνική Κυβέρνηση καθόλη τη διάρκεια της κρίσης και αποτελεί τη μόνη προοπτική για να βγούμε από το φαύλο κύκλο της βίας, του πολέμου και της υπανάπτυξης στα Βαλκάνια.

Ερώτηση 14

Απάντηση: Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναλάβει τη μεγάλη ευθύνη της οικονομικής ανασυγκρότησης και ανάπτυξης της περιοχής των Βαλκανίων, στο πλαίσιο του συμφώνου σταθερότητας. Η ασφάλεια και η ειρήνη στην περιοχή περνά μέσα από μια ολοκληρωμένη πολιτική εμπέδωσης των δημοκρατικών θεσμών, οικοδόμησης της κοινωνίας των πολιτών, χρηματοδότησης σημαντικών έργων υποδομής, ενίσχυσης της ευρωπαϊκής προοπτικής των Βαλκανίων. Αυτή είναι η μεγάλη πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση και ταυτόχρονα η απάντηση που πρέπει να δώσει. Εκεί θα κριθεί στα επόμενα χρόνια η διεθνής της αξιοπιστία. Η κρίση στα Βαλκάνια δεν μπορεί να λυθεί με όρους στρατιωτικής αντιπαράθεσης. Χρειάζεται να διαμορφώσουμε ένα όραμα, μια προοπτική ειρήνης και ανάπτυξης. Σε αυτό το πεδίο η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ένα σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα και αυτό το πλεονέκτημα πρέπει να αξιοποιηθεί.

Ερώτηση 15

Απάντηση: Η Σύνοδος Κορυφής στο Ελσίνκι αποτέλεσε μια καθοριστική στιγμή στη διαδικασία της Ελληνοτουρκικής προσέγγισης, διαδικασία που είχε ξεκινήσει τον περασμένο Ιούνιο με Ελληνική πρωτοβουλία. Η διαδικασία αυτή συνέβαλε στη μείωση της έντασης στις σχέσεις των δύο χωρών, στη διαμόρφωση ενός νέου κλίματος μεταξύ των δύο λαών, έφερε τα πρώτα αποτελέσματα με την υπογραφή σημαντικών συμφωνιών σε θέματα αμοιβαίου συμφέροντος. Στο Ελσίνκι πετύχαμε να διαμορφωθεί το θεσμικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο είναι αναγκασμένη πλέον να κινηθεί η Τουρκία, τόσο στις σχέσεις της με την Ελλάδα, όσο και στο θέμα της επίλυσης του πολιτικού προβλήματος της Κύπρου. Στο Ελσίνκι η Ελληνική Κυβέρνηση πήγε με σαφείς στόχους. Θέσαμε αιτήματα και πήραμε απόλυτα ικανοποιητικά αποτελέσματα. Δεν προχωρήσαμε σε μονομερείς χειρονομίες καλής θέλησης. Θα ήταν λάθος να το δει κανείς με τέτοιο τρόπο το Ελσίνκι. Κερδίσαμε, αλλά παράλληλα κέρδισε και η Τουρκία.

Κερδίσαμε μεταφέροντας στο Ευρωπαϊκό επίπεδο, στους μηχανισμούς ελέγχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις Ελληνοτουρκικές σχέσεις και τη διεθνή συμπεριφορά της Τουρκίας, διασφαλίζοντας, ταυτόχρονα της απρόσκοπτη ένταξη της Κυπριακής

Δημοκρατίας, ανεξάρτητα από την προηγούμενη επίλυση του πολιτικού προβλήματος. Αυτά δεν αποτελούσαν μόνιμους στόχους της πολιτικής μας; Κέρδισε και η Τουρκία στο Ελσίνκι την υποψηφιότητά της, τη θεσμική επιβεβαίωση του ευρωπαϊκού της προσανατολισμού. Για όσους γνωρίζουν, ωστόσο, την κοινοτική πρακτική, η υποψηφιότητα αυτή δεν αποτελεί «λευκή επιταγή» για κανέναν. Η Τουρκία, εφόσον πράγματι επιθυμεί να ενταχθεί κάποτε στην Ευρωπαϊκή οικογένεια και δεν εννοεί τη σχέση της *a la carte*, οφείλει να σεβασθεί και να λειτουργήσει σ' ένα συγκεκριμένο πλαίσιο, που θέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις υποψήφιες χώρες. Η συμπεριφορά της Τουρκίας (στις Ελληνοτουρκικές σχέσεις, στο Κυπριακό) θα κρίνεται και θα αξιολογείται από τους μηχανισμούς ελέγχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το βάρος της «απόδειξης» μεταφέρεται στην Τουρκία. Η Ευρωπαϊκή της πορεία θα πρέπει να συνοδεύεται από σημαντικές αλλαγές, θεσμικές και οικονομικές στο εσωτερικό της και αλλαγές στη διεθνή της συμπεριφορά. Κανείς δεν μπορεί να είναι βέβαιος πως θα κινηθεί η Τουρκία στο μέλλον. Θα εξαρτηθεί από πολλούς εσωτερικούς παράγοντες και θέλει χρόνο για να αξιολογηθεί η στάση της. Αυτό που πρέπει να κάνουμε εμείς είναι να παραμείνουμε σταθεροί στους στόχους και την πολιτική που ακολουθούμε, στη βάση της δυναμικής που διαμόρφωσε το Ελσίνκι.

Ερώτηση 16

Απάντηση: Οι σχέσεις μας με τις Ηνωμένες Πολιτείες αναπτύσσονται σταθερά, τόσο στο διμερές επίπεδο, όσο και στο επίπεδο της περιφερειακής και διεθνούς συνεργασίας. Ιδιαίτερα στις διμερείς οικονομικές σχέσεις έχει καταγραφεί τα τελευταία χρόνια σημαντική πρόοδος, υπάρχει όμως περιθώριο για περαιτέρω βελτίωση. Η επίσημη επίσκεψη του Προέδρου Clinton στην Ελλάδα τον περασμένο Νοέμβριο επιβεβαίωσε τη βούληση των δύο χωρών να δυναμώσουν τη συνεργασία τους σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων. Η πολιτική ευθύνης και αρχών που ακολουθεί η Κυβέρνησή μας στα εξωτερικά θέματα, οι πρωτοβουλίες που αναλάβαμε στην κρίση του Κοσσοβό, η βελτίωση του κλίματος στις σχέσεις με την Τουρκία, ανέδειξαν τον σταθεροποιητικό ρόλο της χώρας μας στην ευρύτερη περιοχή της Ν.Α. Μεσογείου. Παράλληλα, η ισχυροποίηση της οικονομίας μας, η ενδυνάμωση της θέσης της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και η εμπάθυνση των δημοκρατικών θεσμών, συνέβαλαν στο να αναγνωρισθεί ο καθοδηγητικός ρόλος της Ελλάδας στα Βαλκάνια. Αυτός ο ρόλος δεν μας παραχωρήθηκε, τον κατακτήσαμε. Και οι δηλώσεις του Προέδρου Clinton αποτελούν την αναγνώριση μιας πραγματικότητας. Η Ελλάδα έχει φωνή στον κόσμο, έχει αξιοπιστία. Μπορεί να είναι αλήθεια αυτό που λετε ότι στο παρελθόν θα ανησυχούσε κανείς με τα θερμά λόγια ενός Αμερικανού Προέδρου. Ήταν μια περίοδος που λειτούργησαν καθοριστικά για τη χώρα μας οι σχέσεις εξάρτησης. Όμως σήμερα με γνώση των διεθνών συσχετισμών, με ρεαλισμό, έχουμε διαμορφώσει τις σχέσεις μας σε ισότιμη βάση, σε βάση αμοιβαίου οφέλους. Αυτή τη σχέση πρέπει να τη διατηρήσουμε και να την δυναμώσουμε. Αυτό μας επιβάλλει η υπεράσπιση των εθνικών μας συμφερόντων.